

929
1736

ПРО
ДМИТРА
ПАВЛИЧКА

Збірник статей

229
1778

**ПРО
ДМИТРА
ПАВЛИЧКА**

Збірник статей

A119821

БІБЛІОТЕКА ХУПС
№ 131575
НАВЧАЛЬНИЙ ФОНД

Київ
Видавничий центр «Просвіта»
2019

УДК 821.161.2'06-94-95

Видання є першою спробою всебічного розгляду постаті і творчості неповторного поета, перекладача, літературознавця та публіциста Дмитра Васильовича Павличка. Книга має дві частини: «Дмитро Павличко в Україні» та «Дмитро Павличко за кордоном». Подані тут 165 текстів 131 автора переконливо засвідчують, що, по-перше, постать Павличка належить до історичних імен української літератури першої величини, і що, по-друге, давно назріла необхідність розглядати його персоналію в парадигмі класики світової літератури.

Видання адресоване науковцям, викладачам, учителям, асистентам і студентам, критикам і журналістам та всім шанувальникам творчості Д. Павличка.

Упорядник і редактор
Дмитро Пилипчук

ISBN 978-617-7201-57-0

© Всі права застережено, 2019.
© Упорядкування, Дмитро Пилипчук, 2019.
© Видавничий центр «Просвіта», 2019.

ДМИТРО ПАВЛИЧКО, КЛАСИК УКРАЇНСЬКОЇ ТА СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Дмитро Павличко - це той, хто записав на скрижалі історії перше речення історичного Акта проголошення незалежності України.

Це той, чия пісня «Два кольори» звучить на всіх континентах світу, від Києва до Парижа, Чикаго й Торонто і аж до неблизької Японії.

Це той, про кого Олесь Гончар написав у своєму Щоденнику: «Дмитро Павличко — це мислитель, достойний продовжувач Івана Франка, каменярь нової доби!»

Укладена мною книга є спробою бодай частково збагнути талант і долю поета, перекладача, публіциста, літературознавця Дмитра Павличка.

Комуноімперіалістична влада небезпідставно й постійно тримала Павличка «в чорному тілі». Михайло Слабошпицький пише: «... вірнопіддана українська творча еліта, як, зрештою, й грузинська, вірменська, білоруська і вся інша, була приручена та обласкана Кремлем. На неї щедро сипалися і високі нагороди, і державні премії ССРСР. Маємо чимало таких лауреатів і в Україні. А Павличко, який літературним калібром значно більший за тутешніх лауреатів, такої премії не був удостоєний — з України в Москву сигналізували, що він — з націоналістичними збоченнями» (с. 826—827 цієї книги).

На ювілейному вечорі з нагоди 80-річчя поета Роман Лубківський нагадав про ходіння ювіляра по комуністичному терню: «Можна було б наводити дещо з того, що в різні часи писалося про Вас. Різного, бо працювалося завзято донощиками та компартійними бонзами на компрометацію і знищення великого сина великого народу. У Вашій книзі “Українська національна ідея” знайдемо багато сторінок, які прояснюють ті складні, болісні моменти життя й творчості, котрі вимагають тільки Ваших тлумачень» (с. 63).

Той-таки Роман Лубківський (с. 343) цитує висловлювання Василя Земляка тих часів, коли Іван Грушецький як голова партійної комісії намагався силою компартійної машини знищити Дмитра Павличка як творчу особистість: «Новий прекрасний поет явився Україні, і його б шанувати нам, дарувати б йому дещо, а не переслідувати, до чого деякі наші українці такі сквапні. Але ти, Дмитре, стій, а ми будемо підпирати тебе [...]».

ЗМІСТ

Дмитро Павличко, класик української та світової літератури. <i>Дмитро Пилипчук</i>	3
---	---

Частина перша

ДМИТРО ПАВЛИЧКО В УКРАЇНІ

1. ДЖЕРЕЛА. ДОЛЯ. ІМ'Я.

Стаття з «Енциклопедії історії України»	17
<i>Олесь Гончар</i> . Щоденники	19
<i>Роман Іваничук</i> . У високому леті	25
<i>Людмила Таран</i> . Життєтворчість	30
<i>Іван Драч</i> . Ми щасливі, що маємо Павличка	39
<i>Михайло Слабошпицький</i> . Лідер	40
<i>Тарас Салига</i> . Дорога до генія	42
<i>Іван Дзюба</i> . Подвижник	50
<i>Юрій Сливка</i> . Спогади	54
<i>Роман Лубківський</i> . Лист до Дмитра Павличка у справах філологічних (і не тільки)	60
<i>Іван Драч</i> . Переплелись, як мамине шиття, сумні і радісні дороги...	64
<i>Людмила Таран</i> . Доля, вишита червоними і чорними нитками . .	71
<i>Богдан Тихолоз</i> . Майстер різьбленого стилоса, або Два кольори опришкової душі	75
<i>Михайло Шалата</i> . Да святиться навіки Франко!	84
<i>Панас Данилко</i> . Блискуча спадкоємність	89
<i>Оксана Присяжнюк</i> . Архетипні теми у поетичній творчості Т. Шевченка та Д. Павличка	93
<i>Анатолій Погрібний</i> . «Якби був горою, то тільки Говерлою» . .	99
<i>Роман Гром'як</i> . Той, хто покликаний, та його поклик...	100
<i>Іван Дзюба</i> . Той, хто зруйнував тюрму	102
<i>Юрій Щербак</i> . Павличко — це культурне явище	103
<i>Павло Мовчан</i> . Книга життя Дмитра Павличка	105
<i>Тарас Салига</i> . «...З глибу рідної землі...»	105
<i>Володимир Панченко</i> . Два кольори Дмитра Павличка	112
<i>Світлана Луцак</i> . Ідейно-художній стрижень «Мойсея» Мікел- анджело Буонарроті та Івана Франка в інтерпретації Дмитра Павличка	115
<i>Костянтин Морозов</i> . Дружба з Дмитром Павличком	124

2. ПОЕЗІЯ

<i>Максим Рильський</i> Пальмова віть	127
<i>Андрій Мадзишко</i> Грані таланту	130
<i>Володимир Брюккен</i> Воскресення слова	136
<i>Василь Земляк</i> Павличко сьогодні	139
<i>Павло Мокчан</i> Душа прозориться до дня	148
<i>Свенні Гіццало</i> І думка, і пристрасність, і краса	157
<i>Людмила Таран</i> Голос дороги	162
<i>Людмила Скірда</i> Дивосвіт дитинства	166
<i>Людмила Таран</i> «Дух життя справляє торжество...»	170
<i>Петро Засенко</i> . «Моя любов, ти як Бог»	182
<i>Володимир Базилевський</i> . Спіраль образ руху	185
<i>Володимир Морженець</i> . Сто й одне начало	190
<i>Анатолій Мойсієнко</i> . Рясна галузка дерева поетичного	206
<i>Микола Ткачук</i> . «Родилися пісні волі»	211
<i>Ігор Раєв</i> . Час і прхстір у «Покаянних псалмах» Дмитра Павличка	217
<i>Ігор Раєв</i> . Тематичне й жанрове розмаїття Павличкової лірики 90-х	221
<i>Леся Ткаченко</i> . Ностальгія Дмитра Павличка	226
<i>Всеволод Неділько</i> . Дмитро Павличко	232
<i>Валентина Соболь</i> . Етапи творчості: «Наперсток» Дмитра Павличка	240
<i>Ганна Маковей</i> . Еротична лірика Дмитра Павличка	246
<i>Світлана Барабаш</i> . Розуміння й пожадання краси	257
<i>Людмила Сірик</i> . Проблема ідентичності в поезії Ліни Костенко, Василя Стуса, Дмитра Павличка	262
<i>Світлана Короненко</i> . Політичний пейзаж епохи	271
<i>Марія Якубовська</i> . Народ воскресатиме в тобі	272
<i>Анатолій Жикол</i> . Імперативи свободи	282
<i>Богдан Горинь</i> . Дмитро Павличко	286
<i>Лук'ян Вардзарук</i> . «Три строфи» роздумів	291
<i>Оксана Сліпушко</i> . Сене і стиль життя	294
<i>Микола Жулинський</i> . Відчайдушний голос українського болю ..	298
<i>Ольга Слоновська</i> . Людське і божественне водночас	312
<i>Олександр Ратнер</i> . Дмитро Павличко — явище світової поезії .	320
<i>Оксана Сліпушко</i> . Код поезії Дмитра Павличка	322
<i>Роман Лубківський</i> . Над глибинами	335
<i>Тетяна Вільчинська</i> . Концептуалізація сакрального у поетичі Дмитра Павличка	403
<i>Тарас Салига</i> . «...Сто літ — на працю, на сто натхнень...»	407
<i>Богдан Мельничук</i> . «...Мислитель, достойний продовжувач Івана Франка, Каменяр нової доби»	416

<i>Григорій Штоль</i> . Націсвоскресний жмуток	430
<i>Дмитро Пилипчук</i> . Поет у дискурсі свободи	434
<i>Лариса Мороз</i> . Віра і гнів поета	453
<i>Галина Білик</i> . Розбудова громадянського мотиву в збірці «Вірші з Майдану» Дмитра Павличка	455
<i>Оксана Сліпушко</i> . Духовна вежа Дмитра Павличка	463

3. МОВА

<i>Віталій Дончик</i> . Дмитро Павличко – політик	468
<i>Іван Лопушинський</i> . Духовні постулати Дмитра Павличка у вимірі української національної ідеї	483
<i>Ірина Бабій</i> . Авторські неологізми у поезії Дмитра Павличка	493
<i>Анатолій Подолінний</i> . Не зрікся ні мови, ні пісні	500
<i>Володимир Калашник</i> . Афористичність поетичної мови Дмитра Павличка	501
<i>Наталія Малога</i> . «О рідне слово, що без тебе я?»	504
<i>Надія Бобух</i> . Контрастиви в поетичних творах Дмитра Павличка	510
<i>Оксана Калита</i> . Засоби поляризації міфологізованих образів у «Віршах з Майдану» Дмитра Павличка	514

4. СОНЕТИ

<i>Олексій Мороз</i> . Сонетарій Дмитра Павличка	522
<i>Павло Мовчан</i> . Вічна форма сонета	528
<i>Людмила Таран</i> . Нотатки про сучасний український сонет	531
<i>Петро Засенко</i> . Сповідь поета	535
<i>Людмила Таран</i> . «Жити раз, але в огні...»	537
<i>Микола Жулинський</i> . «Сонет у гromі серця возвести!»	543
<i>Микола Ільницький</i> . Драматургія сонета	547
<i>Олена Никанорова</i> . Пійманий небесами...	574
<i>Тетяна Савчин</i> . «Білі сонети» Д. Павличка: новаторство форми	578

5. РУБАЇ

<i>Олена Сьомочкіна</i> . Дорога як «велика подорож життя»	589
<i>Валерій Дяченко</i> . Рубайят Дмитра Павличка	594

6. ПІСНІ

<i>Світлана Барабаш</i> . Поезія пісні	601
<i>Олександра Німилович, Олена Юрош</i> . До питання музичної інтерпретації поезії Дмитра Павличка в пісенній творчості Володимира Івасюка	607
<i>Станіслав Довгий</i> . Родючий сад Дмитра Павличка	612

7. ПОЕМИ

<i>Ірина Молчанова</i> Медова щемливість любові	613
<i>Михайло Слабошпицький</i> Відповідь у його імені	616
<i>Віталій Шевченко</i> Жанрово-версифікаційні особливості історичних поем Дмитра Павличка	624

8. ПРОЗА

<i>Лариса Мороз</i> Непродайна проза поета. Перші враження	639
--	-----

9. ПЕРЕКЛАДИ

<i>Роман Лубківський</i> Універсальний дух перекладача	643
<i>Сергій Гречанюк</i> З вічної скарбінні	701
<i>Володимир Іваненко</i> Грані світового сонета	706
<i>Микола Рябчук</i> Світовий сонет	710
<i>Петро Кононенко</i> Голоси духовної величі	726
<i>Михайло Москаленко</i> «...Майстерний труд сонетної будови»	729
<i>Вікторія Захаржевська</i> На слав'ястичних орбітах: Україна – Болгарія	734
<i>Ростислав Радішевський</i> Діалог побратимів	736
<i>Григорій Штонь</i> Черезли поетів	747

10. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

<i>Леонід Новиченко</i> Ударом метафори	753
<i>Сергій Гречанюк</i> Незглібимість духу	754
<i>Геннадій Возюк</i> З обов'язку нових каменярів...	759
<i>Тарас Салига</i> Тасмінця любові	765
<i>Оксана Теребус</i> Дмитро Павличко – дослідник української літератури	772

11. ПУБЛІЦИСТИКА

<i>Павло Щириця</i> «Всесвіт» Дмитра Павличка	779
<i>Ольга Стадніченко</i> Концепція українського націєтворення в публіцистиці Д. Павличка	784
<i>Петро Кононенко</i> Лицар	793
<i>Микола Зимоля, Микола Ткачук</i> Сольні кроки визначного поета	796
<i>Оксана Теребус</i> Питання української культурної спадщини в публіцистиці Дмитра Павличка	799

12. СПОГАДИ

<i>Михайло Слабошпицький</i> Коли король не голий	808
<i>Ігор Сюдюков</i> В обороні нескореної України	812
<i>Павло Щириця</i> Спогади, які роблять минуле сучасним	815
<i>Лариса Мороз</i> Спогади поета-політика Дмитра Павличка – літературознавця й філософа	817

<i>Марія Базелюк. «Червоне — то любов, а чорне — то журба»</i> . . .	820
<i>Михайло Слабошпицький. Сегмент колективної пам'яті</i>	824
<i>Микола Григорчук. Полум'яна правда Павличка</i>	830

Частина друга

ДМИТРО ПАВЛИЧКО ЗА КОРДОНОМ

<i>Іван Лозинський. І шана, і любов</i>	849
---	-----

АВСТРАЛІЯ

<i>Дмитро Нитченко. «Чи ти чуєш, зажурена мати!»</i>	851
--	-----

АЗІЯ

ІЗРАЇЛЬ

<i>Олександр Деко. Дмитро Павличко — класик світової літератури</i>	855
<i>Володимир Сапіро. Чарівні миті вічності</i>	869

ПІВНІЧНА АМЕРИКА. ЛАТИНСЬКА АМЕРИКА

СПОЛУЧЕНІ ШТАТИ АМЕРИКИ

<i>Данило Чопик. Поетична віртуозність Павличка перфектна</i> . . .	874
<i>Григорій Костюк. Дмитро Павличко та Іван Драч</i>	875
<i>Майкл М. Найдан. Дмитро Павличко: поет і державний діяч</i> . .	881
<i>Віталій Радчук. Америка — світові: «Читайте Павличка!»</i>	884

КУБА

<i>Сергій Борщевський. Кубинські сторінки Дмитра Павличка</i> . . .	891
---	-----

ЄВРОПА

АЗЕРБАЙДЖАН

<i>Аббас Абдулла. Дмитро Павличко — «Сонети»</i>	895
--	-----

БІЛОРУСЬ

<i>Аляксей Хадика. Feci quod potui...</i>	897
<i>Михась Скобла. Ніл Гілевіч: «Як я міг не перекласти його Білі сонети...»</i>	900

БОЛГАРІЯ

<i>Перволета Прокопова. В Україні знають і люблять болгарську поезію</i>	901
<i>Іван Давидков. Передчуття пісні</i>	904

ГРУЗІЯ

<i>Фрідон Халваші. Поет дружби</i>	905
--	-----

ЕСТОНІЯ

- [Про автора збірки «Погляд у криницю»] 906

ЛАТВІЯ

- Інга Галина Каркля* «Темниці твого обличчя» 907

НІМЕЧЧИНА

- Ігор Качуржиський* Огляд антології «Світовий сонет» Дмитра Павличка 911
- Ігор Качуржиський* «Криваві сонети» Гвездослава в перекладі Дмитра Павличка 914
- Кати Бруносер* Вступне слово 916
- Микола Зимобря* На золотих берегах слова: сутність поезії Дмитра Павличка 917
- Іван Зимобря* Особливості реценції поезії Дмитра Павличка у німецькомовному просторі 920
- Олександр Астаф'єв* Твори Дмитра Павличка німецькою 926
- Леонід Рудницький* «Дух, що тіло рве до бою»: кілька слів про життя та поезію Дмитра Павличка 927
- Ірина Качанюк-Спел* Літературний твір — дзеркало доби 933

ПОЛЬЩА

- Флоріан Неуважний* Дмитро Павличко 942
- Богдан Задура* «Правда життя — суть поезії» 944
- Василь Марко, Ігор Добрянський* І заговорила муза двома мовами 952
- Ханна Голендіновська-Гураль* Павличкові переклади 956
- Василь Марко* Гіркий мед мудрості 958
- Микола Зимобря* Земля, натхнена сонцем 960
- Стефан Козак* Laudatio [Похвальна промова] 963
- Януш Джевуцький* Говорити мовчки 969
- Януш Джевуцький* Канон Дмитра Павличка 973

ПОРТУГАЛІЯ

- Ростислав Троненко* Передмова 977
- Д-р Аліна Галл (D-ra Alane Hall)* Післямова 978

РОСІЯ

- Лариса Васильєва* По заслугах — і шана 979

РУМУНІЯ

- [*Степан Ткачук*] Дмитро Павличко 985

СЕРБІЯ

<i>Радослав Пайкович. Кілька слів про поета</i>	987
---	-----

СЛОВАЧЧИНА

<i>Ян Замбор. Нотатки перекладача</i>	988
<i>Михайло Мольнар. Постичний літопис чехословацько-української дружби</i>	991
<i>Віталій Конопелець. Здобутки і</i>	993
<i>Микола Мушинка. Фотобіографія Дмитра Павличка</i>	998

УГОРЩИНА

<i>Пал Мішлей. Птах у блакиті піднебесній</i>	1001
<i>Микола Рябчук. Слово поета</i>	1004

ХОРВАТІЯ

<i>Євген Пащенко. Український погляд на хорватську поезію</i>	1007
---	------

ЧЕХІЯ

<i>Мікулаш Неврлий. Другові з Києва</i>	1011
Бібліографія книжкових видань поезії Дмитра Павличка іноземними мовами	1013
Список авторів статей	1018
Індекс авторів статей	1029